

„Edinost“ izhaja vsako drugo in
četrti sobota vsakega meseca
in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.—
zunaj Trstu po pošti vse leto 2 . 40
" " " polu leta 1 . 20
" " " četrt . — 70
Za označila, kakor tudi za
„poslanice“ se plačuje za navadne
tristopne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " " 2 krat
6 " " " " 3 krat
Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Beldederu pri g. Bertolinnu, V okolici: Na Opčinah v Ieteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Barkoli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sancin M. Magdaleni zg. J. Ježu.

Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

*Y edinstvi je moć.

Slovani glavni steber Avstriji.

Vsako poslopje, bodisi še tako majhno, opira se na kako glavno podporo, ki nosi vso njegovo težo, da je potresi in vremenske nezgode ne razrušijo. V velikih poslopijih prebivajo navadno razni stanovi, bogati in ubogi, izobraženi ljudje in surovi bahači in prevzetneži, kateri zlorabijo stanovanje, ker jim hišni gospodarji in njih opravniki protekcije dele, ne glede, da za svoje nakane spodkopavajo glavno ozidje, ki nosi težo vsega poslopja, samo da škodujejo poštenim mirnim sostanovalcem, do katerih imajo le zato srd, ker jih je velika večina in se boje, da bi jih po mirnem poštenem potu ne presegli. Razjeden je glavni steber, samo njegovo osrčje je stanovitno in trdno, nastane potres, poslopje se maje v vseh delih, le glavni steber stoji še krepko ter kaže trdno svojo postavo, in je vsemu pohoštvo v korist; brez njega bilo bi se porušilo vse ter v razvalino zagreblo siromaštvo in bogastvo.

Kakor ta steber, tako stojimo avstrijski Slovani trdni ko skala k ljubni vsem nevihtam in potresom, kateri so se vzdignoli zoper mogočno Avstrijo ter ji žugali gotov propad; ako ne bi bilo Slovanov, kateri so ustavili valove razburjenega madjarskega in švabskega morja, ki je žugal vso Avstrijo poplaviti, danes bi imel zemljevid Evrope drugo obliko, in morda bi bila celo starodavna Avstrija na željo Madjarjev, Italijanov, intriganta Napoleona in Bizmaraka, zginola z evropskega zemljevida.

Ozrimo se nekaj sto let nazaj in preglejmo zgodovino. Kedo je bil Slovan in kakošne koristi uživa vsa izobrazena Evropa na njih račun. Slovani niso le glavni steber Avstrije, ampak vse Evrope, njega ne morejo z vsem modernim orožjem intrig in samopašnosti nasprotniki porušiti. Ošaben Nemec bi ne bil danes na oni stopinji, zavratni Lah bi se ne hvalil danes se svojo omiko, ako bi ne bilo Slovanov, kateri so se svojim životom postavili živo mejo barbarskim krvoločnim krdelom divjih Azijatov, da niso poplavalila vse Evrope. Da ne bi bil prišel Janez Sobieski, danes bi stali v vseh lepih mestih naše države visoki minareti, iz katerih bi bliskal polumesec barbarstva. Madjarom bi ne bilo treba popotovati v Carigrad k svojim sorodnikom i krvoločkom

se sabljo turškega Bilb-ab-a, zaželjene tur-
bane bi danes gotovo nosili in vpili *Allah*
il Allah.

Tudi ne bi jim bilo potreba nepotreb-
nih troškov za turški seminar, ki ga mislijo
sedaj napraviti. Slovan nij nikdar vpognil
tilnika vedno boreč se za svobodo in omiko,
Slovan je zaklical mogočni **stoj** divjim bar-
barjem, Slovan je ukrotil poludivje Madja-
re in bode tudi skrbel, da njihovo drevo do
nebes ne zraste, in Slovan bode ruval ko-
renine divjega debla, ki hoče se svojo smrdljivi-
vo vonjavo okužiti Avstrijo, pa tudi Slovan,
zvest svojemu vladarju, bode daroval, ako
bode treba, blago in drago ter pečatil zve-
stobo z lastno krvjo.

Avstrijski Slovani so razvili svoj napredek v malih letih silno, pri vseh zaverah in neprilicnih zaprekah od vlade priborili so si v teškej borbi čudovito veliko. Čehi, katerim so se vse vladne vezi nepraktične skazale, stoje nepremakljivi tu in sramote vso krutost in nekane, katere so se protijim poskušale. Slovenci, naš ubogi, razkosani narodič, katerega Madjar, Nemec in Lah po glavi bijó, napreduje čudovito, njegov duševni narastaj je ploden ter gotovo dober sad obrodi. Dalmatinci, Hrvati in Srbi budé svoje duhove, celo partikularistični Poljaki so začeli oči odpirati i pripoznavajo vedno bolj, da niso hodili doslej po pravem potu. Slovanska zavest se ohrabri prej ali slej tako, da zajezi ošabnost nasprotnikov Slovanstva, pa naj se mu še toliko zaprek potika. Slovan je poklican v Avstriji vrediti notrajne in zunanje razmere, ministerstvo se bode premenjalo toliko časa, da pride dan, ki Avstrijo v slovansko obleko obleče. Ko se Avstrija na glavni steber nasloni, stala bo trdno in gotovo. Predno pa se na Dunaji led otaja in predno se izvrsté vsi glumači, kateri na videz narodom svoje ciclje caclje predstavljajo, pade zavesa žalostnega prizora in nastane odmor, mej katerim se nepotrebno blago v morje zmeče. Slovani, glavni steber Avstriji, nastopijo v drugem prizoru, pravico bodo vsem narodom merili z enako mero, in stoprv takrat bode mir in blagostanje, ne bode več Offenheimove pravde, židovski *chabrus* ne bode imel mesa i kosti. Da, tudi se ne bode treba bati pogubljivega kraha.

Da pa to vse mora biti, porok je zvestoba Slovana, glavnega stebra Avstriji,

na katerem bo slonelo kraljestvo na federalistični podlogi, brez katere sisteme se v Avstriji dobro vladati nikdar ne bode moglo.

Ob dvanajsti uri se v deževnih dnevih najraje zvedri, enako pride tudi pri dunajski naši vladi, ko bo centralizem in škodljivi dualizem v zadnjem trenutku. Bližajo se časi, oholi Madjari, sorodniki Turkom, padajo vedno globokeje, njih finančne zadeve so turške postale, vsako njih ministerstvo slabeje gospodari, na ramah Slovanov hočejo svoje stvari vrediti, uže so Košuta na pomoč klicali, to da vse je zastoj, in če pride čas, da Košut kakor je obljubil, zopet v svojo domovino pride in morda na dnevni red postavi glasovito leto 1848 takrat bode Slovani zopet pokazali, da so glavni steber Avstriji in konec bode madjarskih intrig.

Prihodnji boj na volišči.

Okoličani in volilci VI. okraja, pazite dobro, pri prihodnji volitvi, katero boste imeli v kratkem, ker je komisija strašanske pregrehe pri zadnji volitvi našla. Treba je, da spregovorimo danes na tem mestu ozbiljno besedo, ta pristuje posebno Križanom, ki so na zadnjem kraji tržaške okolice, kakor skrajni stražniki. Okolica slovi po vsej Sloveniji kakor vrla v narodnem obziru, vsa slovenska krajina obrača oči v tržaško okolico in se briga za vaše delovanje. Volilci VI. okraja, zdaj je prilika, pokažite svetu, da ste možaki, skažite se pri prihodnji volitvi in popravite, kar ste pri zadnji ragrašili.

Volite soglasno kandidata, katerega bode vam politično društvo „Edinost“ navotovalo in predlagalo. Bodite zložni, ne dajte se zapeljati sladkim besedam onih gospodov, katere bode magistrat pošiljal okrog, ampak držite se možato, da porekó drugi narodi, to so možaki, niso se dali podkupiti ni z lepa niti s žuganjem, take moramo spoštovati. Slovenski narod pa bode ponosen na vašo moštvo, da ima tako vrle, zveste sinove v tržaški okolici in vašá slava bode sezala daleč čez meje.

Križani, odprite oči in spreglejte, da je oni zastopnik okoličanov vedno najboljši, katerega magistrat in konsorterija sovraži, ker on ne dela za magistratovo stranko,

ampak gleda le na dobro okolice, ne dajte se zapeljati od mestnih gospodov, ki bodo vam obetali zlate hribe in doline, pa še strgane bajte ne bodo mogli dati. Poglejte v Škedenjo, tam so izvolili Strudhoffa, pa ga še blizo ni, tako nam je povedal sam oni, ki je za njega delal in na vso moč agitiral, danes pa se kesa, da ni poslušal modrih glasov dr. „Edinosti.“

Čujejo se glasovi, da vam hočejo vsiliti nekega Benka, prav tistega, ki je pred nekimi leti govoril zoper vas Križane o zadevi žvepla, da ga niste potem od magistrata dobili. Iz tega vidite, kake poslance vam Lahi silijo, ali se poprimete teh na svojo sramoto in škodo, ali boste volili domačina, kateri bode za vas delal in se potegoval za vaše potrebe? Zagotavljamo vas, da se Lahi ne bodo nikdar za vas brigali, samo sedeli bi radi v zboru, da vam bi škodo delali.

Volilci VI. okraja, čas je, da pokazete, da niste hlapci, volite po svoji vesti, ne tistega, ki ga vam nasprotnik sili, žugajte, da vam to in uno vzame, nič mu ne verujete, da vam more škoditi, to je le strašilo vrabcem v prosu. Neverujte krivim prerokom, te besede ste vže mnogokrat čuli, vzemite jih h srcu, покаžite, da ste možje, da se ne more delati z vami, kakor z plačanimi babami, čislajte bolj moštvo in poštenje, nego denar in videli boste, da delate prav, spoštovani boste vedno in ljudstvo bode govorilo: Vidite možake Križane, pokazali so, da znajo ceniti pravico, da niso igrača Lahom in ne smeti nasprotnikom.

Volilci VI. okraja, premislite dobro te besede, ter preudarite vsako stvar dvakrat, predno je storjena, ako se boste držali tega, spolnavali boste prave postave, vaši otroci bodo vas hvalili in govorili: Naši očetje so bili delalci in možaki, poganjali so se za komun in narodno stvar, hodimo po njih stopinjah, da bomo vredni sinovi naših očetov.

Ker je gotovo, da bode sedajna mladina več šol obiskovala, nego so jih obiskovali stari, da bode zavedna in izobražena, zato bode sodila tudi ostro odgojo in delovanje svojih starišev. In če bodo vaši sinovi videli, kako so izdajali njih stariši za liter vina, za petak prodajali svojo poštenje in kri, takrat jih rudečica polije in — sramovali se bodo vas; da se pa to ne zgodi, treba, da ste možaki in pošteni narodnjaki, a ne Lahoni.

Dopsi.

V Gradci 20. januarja.

Četrto ure od Zidanega mosta, na štirsko-kranjskeji meji se je strašna nesreča pripetila. 15. t. m. so zapazili ljudje, da je selo Briše izginilo, na njega mestu pa je bil velikanski posip. Selo, ki je stalo na hribu pod kakih 500 metrov visoko goro Plešče, imelo je eno zidano, dve leseni hiši in pet drugih poslopij. Nesreča se je pripetila med tretjo in četrto uro zjutraj in je

stala dvanajst osobam življenje. Rešiti so se mogli samo prebivalci ene hiše, kovačeve, kjer je mož ravno k delu vstajal, ko se je zemlja posipati začela; tudi je ostal pri življenju en kamnosek, ki je takrat pri Zagorji delal (njegova žena in šest otrok je bilo zasutih) in še en drug Brišan, ki je tisto noč predolgo — v krčmi pri kupi obsedel.

Po dnevu so prišli rudarski delalci iz Trbovelj, ki so noč in dan neumorno kopali na mestu, kjer so stale Briše, v upanji, da še rešijo prebivalce zidane hiše, ktere plaz morebiti vendar nij mogel podreti. 18. t. m. so bili ravno prekopali do strehe, ko razpostavljene straže naznanijo, da se pogorje zopet premiče (to je bilo ob desetih zvečer, ko je tovorni vlak mimo odšel) — vsi delalci so odbežali, samo eden nij več mogel: prišel je revež le do vhoda v vkop — ali tu ga potegne kos zemlje seboj in ga vrže čez vso dolino na uno stran Savinje, več metrov visoko. Ko je bil ta strašanski polom in drč pri kraju, klicali so delalci pogrešenega druga, ali ta jim z nasprotni strani odgovori, da se dobro čuti. Pri tej čudnej ekspediciji se mu nij zgodilo druga, nego da se je malo opraskal na enem kolenu.

Kako velik in silen je bil ta posip, lahko sodite po tem, da je bil železnični tir na 180 metrov dolgo popolnoma razdejan in vsa 600—1000 stopinj široka dolina čez in čez 150 metrov dolgo in 20 metrov visoko zasuta; Savinja je bila tedaj popolnoma zajezena. Cel še mlad pa velik gojzd se je z gore v dolino pripeljal, težki četirivoglati kameni, ki so bili podlaga železničnemu tiru, leteli so kakor pleve na drugo stran, debela močna debla bila so kakor šibice razdrobljena, Savinja je blizu 100 metrov visoko pluskala in z enim samim takim pluskom je odtrgala pol mostu, ki drži od Metikove tovarne za olje na drugo stran. Ker Savinja nij imela odtoka, narastla je tako, da je omenjena tovarna kmalu do prvega nadstropja v vodi stala, strehe od magacinov pa so kakor klobuki po vodi plavale in dopoldne je bila vsa dolina do Laškega trga spremenjena v dolgo jezero, po katerem je plavalo v velikanskih cinkih Metikovo olje. Tovarna bo imela 50.000 gl. škode; koliko pa železnica, to se ne da še preračunati. Ta posip, kakor sem omenil, bil je 18. okolo desetih zvečer. 19. je prišlo iz Ptujja in Gradca 400 vojakov in od raznih postaj 200 železniških delalcev, ki so do treh popoldne z velikim trudom Savinji odtok naredili. Sadaj stavijo železniški tir za silo in okrajno cesto popravljajo. Kadaj da bodo vse zapreke železničnemu prometu odstranjene, ne morem povedati, zlasti, ker se še novega ravno tako velicega posipa boje. Razpoke po 10—20 metrov dolge so uže zapazili, ali dokler bo tako mrzlo vreme trajalo, kakor je sadaj nastopilo, težko bo kaj. Vzrok posipu je menda nek potočič, ki je zemljo omehčal in polagoma spodkopal.

Č.

Politični pregled.

Dualizem ne more roditi. Avstrijski in ogerski ministri se nijso mogli pogoditi o bankinem vprasanji, zato so ogerski ministri svoje službe položili v cesarjeve roke, a nij še znano, ali Njegovo veličanstvo sprejme njihovo odpoved, ali ne. Če sedanje ogersko ministerstvo nij moglo te Sisi-fove skale premakniti, ne bode je moglo nobeno drugo, i kaj potem? To je vprašanje, za katero je v mejnarodnem pravu edini odgovor: vojna! A kako mora biti vojna mej deželami, katere imajo enega in istega vladarja? Cesar je vendar ne more napovedati sam sebi. Vojna tedaj nij mogoča, druge rešnje poti pa nij; o Kumpanov Jurij, pomagaj, reši to uganjko!

Na Turškem je bil te dni tudi predpust. Sultan je vse ministre kar naglo zapodil i si nove zbral. Tudi prav, promemba, kakor pravi latinski pregovor, človeka veseli, i Sultanu ne smemo braniti svojega veselja, vzlasti predpustom.

Turčija sklepa mir z Serbijo i Črnogoro, a sklene ga menda ruski meč in ogljni prah tam doli kde na poti proti Carjigradu. Predpustom tega ne utegnejo, ker se radujejo še diplomatičnega plesa, v postu se bodo morebiti tudi postili, da si ozdravijo pokvarjene želodce, nič pa ne kaže, da bi se srečali o Velikej noči z oličnimi vejicami v rokah i toliko je gotovo, da Turek ne vstane iz groba; deveto čudo bi bilo, ako bi Rus govoril na Veliko nedeljo: Turek voskres!

Poročilo

političnega društva „Edinost“ obravnavo XIII. občnem zboru v dvorani „Slavjanske čitalnice“ v Trstu 7. januarja 1877.

(Dalje).

G. Piščanc predlaga naj pol. društvo po okolici podpise nabira, ter predloži potem deželni vladi prošnjo, da pride še to leto na dnevni red.

G. Nadlišek se ne sklada ne z predlogom predgovornika niti z predlogom g. Pipana, ter predlaga: pol. društvo „Edinost“ naj stavi prošnjo do visoke vlade sklicevaje se na staro prošnjo s podpisi, g. predsednik dá oba predloga na glasovanje, pri glasovanji pa de predlog g. Pipana in Nadliškov je bil soglasno sprejet.

Za pregled računa so bili izvoljeni potem na predlog g. Dolinarja gg. Pipan, Sterle in Marc.

G. Pipan prosi za besedo ter navede, kar se je pripetilo, namreč, da so Škedenjci zapustili zbor, da je to obžalovanja vredno, ker je pol. društ. „Edinost“ vedno pošteno in neumorno delalo. Govornik predlaga, naj društvo Škedenjcem pismo piše, ter pojasni, da niso bili na pravem potu, ker je škoda, da bi se nam odtegavali vrli narodnjaki.

G. Dolinar navede, da pol. društvo nema nobene zveze s časniki in se ne briga za pisarijo po časuikih, ker ima družega važnega dela nad glavo ter nobenemu odborniku še na misel ni prišlo stvari, ki ne spadajo v njih področje, po časnikih premlevati ter se držati gesla *V „Edinosti“ je moč.*

Škedenjci bi morali zoper dopis, kateri jih je v Slovencu obdeloval, v istem listu pisati, ne pa se v društveni odbor zaletavati in ko rodoljubi v zboru ostati; odvrčam tedaj tu v pričo občinstva vsak sum zarad dopisa od društvenega odbora.

Predlog g. Pipana zarad pisma Škedencev bil je z večino glasov sprejet.

(*Dalje prihodnjič.*)

Domače stvari.

* **Madjarski študenti.** Ko to pišemo (četrtak popoldne) pluje Lloydov parnik iz Carjigrada z madjarskimi študenti proti naši luki, v luko pa ne sme, ker se je bati velikanske demonstracije. Vse male ladije, vse čolne so najeli demonstranti, da se na-proti peljejo parniku, ki se ima na vladno povelje zunaj luke sem ter tja voziti, da vtrudi demonstrante. To bo izvanreden korso, kakoršnega še nij bilo v Trstu.

* **Knez predpust** uganja prav zdaj naj huje svoje burke, pokukal je tudi v slovenska društva in jih navdal se svojim duhom. Rojanska in tržaška čitalnica ste napravili več plesov.

* **Obletnica** političnega društva „Edinost“ bi imela biti na Svečnico, pa je bila zaradi predpusta odložena in bode v postu.

* **Verski nauk v šolah.** Znano je vže, da naši mestni dobri očetje na vse načine skušajo odpraviti verski nauk iz šole, to je oni liberalizem, katerega lahoni tako dobro tolmačijo; pri tem ima tudi mnogo zaslug znani Timevs, pa ministerstvo nauka ni odobrilo tega, ter je predlog mestne delegacije odbilo. Da je ta predlog le od onih odobren bil, ki žele okolico polasčiti in po svojem kopitu prestrojiti, ni nam treba praviti, ker je to vže samo ob sebi znano. Našim sosednjim deželnim zborom se gotovo še kaj takega sanjalo ne bode, v Trstu pa se pripetvajo vsakovrstne stvari, ker laški blagoslov iz obljubljenе dežele neizmerno kulturo nosi.

* **Volitev v VI. okraju.** Gospoda Nabergerja je volitvena komisija mestnemu zboru tako priporočila, da ga je ta v seji 5. t. m. ovrgel, dobila je nepostavnosti (?) Ako bi bili Škedenjci protest vložili, rado-vedni smo, kako bi se bila komisija in mestni zbor vedla; kako je komisija nepostavnosti preiskavala, o tem bomo govorili na drugem mestu. Pa nič ne de, pri prihodnji volitvi hočemo pokazati, ali poštenje kmeta več velja ali lahonski denar, katerega se je pri zadnjih volitvah sila potrosilo.

* **Vtopil se je** 13. januarja v neki mlaki Jurij Volk od sv. M. Majdalene;

našli so ga še le zadnjo sobota. Povdarja se, da je bilo oni dan slabo vreme, in da je mož pot zgrešil ter padel v kal.

* **Zaprla je** policija v nedeljo skupaj 15 ljudi, ki so se dobro mahali in klali v umazanem starem mestu.

* **Na Greti** v neki krčmi so pokrali tatovi kuhinsko perilo in drugo orodje, pa policija je zasačila vse in tudi ukradeno blago.

* **Živinska kuga** se je konstatirala pri enem volu v glavni mesnici, pri enem oddelku, ki je iz Dalmacije prišel. Vola so ubili in zakopali.

* **Kranjci**, pazite, ki v Trst hodite, ne zaupajte nobenemu ničesa, ako ga ne poznate. V teku tega tedna je bil nek kmet z lesom v Trstu, ker je vedno polno falotov okrog, precej se mu eden teh približa in slovensko lepo ž njim govori, ko je les prodal, treba je bilo nekaj poravnati se svojim tovarišem, kmet ga pošlje menjat desetak, pa ga še danes čaka kedaj da mu bode menjal. Drug kmet je isti dan dal enakemu človeka denarja, naj mu gre nekoliko centov soli kupit, pa jo tudi še ni kupil. Vsem, ki hodite v Trst, naj bo to v svarilo.

* **Lov na nevarne tiče.** V sredi tedna je napravila policija en večer lov v bolj nevarne kote mesta in res uspešen je bil, ugrabili so najmanj 50 oseb, večidel ptujemu blagu nevarnih in takih, ki so bili vže večkrat od tod na pah odgnani; primeri se večkrat, da je odpahnenec prej zopet v Trstu, nego berič, ki ga je gnal.

* **Zblaznela** je neka vdova nagloma na ulici, straže so jo v blaznico odpeljale.

* **„Tergesteo“** glasilo lahonske konsorterije, se jezi, da je praška „Politik“ nasvetovala na jadranskih obalah slovanski jez proti lahonstvu, s tem, da se nam spolnijo naše želje in da se nam dá, kar nam gre.

* **Bankovce ponarejene iz Haiti**, majhne ljudovlade v Ameriki, je hotel nek mornar izdati za dobre, pa policija ga je ugrabila na angleškem parniku.

* **Tržaška slovanska čitalnica** je napravila več predpustnih veselic, posebno se je odlikovala zadnja preteklo soboto. Prišlo je nepričakovano mnogo občinstva, da je prostorov primanjkovalo, posebno iznenadil nas je g. Troue z veselin kotiljonom in z raznimi velikanskimi pripravami, ki so mej občinstvom veden smeh delale. Velik venec krasnih dam in lepih oblek se je videlo ta večer, a žalibog jezik slovanski se pogreša posebno v društvu.

* **Ribič ranjen** je bil v bolnico prinesen; mej tepežem v starem mestu je bil ranjen v trebuh ko je iz krčme stopil.

* **Veliko darila O. O. kapucincem** v Trstu je nabral nek zvit malopridnež za božične praznike, ker je poznal hiše, v katerih so jim radi darovali, nabral je toliko, da je težko vse odnesel, ko so pa darilci pričakovali zahvale, ko po navadi, potem se je zvedelo, da so osleparjeni.

* **Napadov** se je zgodilo pretekli teden mnogo, nekdo je hotel odtrgati uro in verižico nekemu gospodu, drugi odnesti suknjo,

tretji gospej zlato zaponko in plet, ta stvar se je tako ogladila v Trstu, da kmalo ne bomo brez orožja na ulico smeli.

* **Črna knjiga hudobnežev.** Ukral je nek kovač uro z verižico, sodar par črevljev, oba sta bila ugrebljena.

* **Težak** je ukral mnogo hrastovih dog, ki so bile pripravljene, da se nalože v ladijo.

* **Tatovi** so s ponarejenim ključem v neko mesnico prišli, odnesli meso, tehtnice in uteži.

* **Vratar** kakor hišni čuvaj je ukral dvema deklama vso perilo, potem je prodal in predpust praznoval, pa zdaj je v luknji.

* **Dva mornarja** iz Grškega sta ukrala kapitanu 400 gl. na ladiji.

* **Dva kolesa** je ukral nek kmet.

* **Skrinco** suhega grozdja je odnesel težak z gospodarjevega voza, ali zgrabili so ga, kakor vse druge.

* **Mornar** je ukral 20 k. mesa svojemu tovarišu in nek drug zopet mnogo denarja, oba mornarja so straže ugrabile.

* **Tepežev** v starem mestu, kjer je cvet vseh hudobij, bilo je pr. teden veliko po umazanih krčmah; policija je zaprla več oseb.

* **Znan tat** je odnesel vso izložbo v oknu neke štacune, pa bil je zasačen ko je začel prazniti.

* **Dobra prijateljica** je šla svojo prijateljico prosit, naj ji posodi plet in nove črevlje, da pojde nekoga spremljat, ona jej spolni željo, ko pa je več nazaj nij bilo, izvedela je še le, da je šla se svojim ljubim v Italijo čez morje.

* **Zapertih** je bilo brez teh imenovanj še 45 oseb, veči del zarad tatvine in tepežev.

* **Grški mornar** ki je v kanalu na barki zvečer stražil, ugrabil je neko momegredočo žensko ter hotel jo na barko odnesti v posilni namen. Ko je začela ženska kričati, prišle so straže in mornarja zaprle.

Razne stvari.

* **Grozovit umor** se je pripetil pretekli teden na Francoskem. Urednik nekega lista, de Fol po imenu, je pozval nekega kapetana pehoti v redakcijo, ker je sumil, da on njegovo ženo ljubi. Kapitan nič hudega sluteč pride, urednik skoči in ga zabode štirikrat z bodalom, stotnik razoroži grozoviteža, in ga ni dal zapret, ker mu je utekel. Ko stotnik na ulico pride, zapazi, da je hudo ranjen, njegovi vojaki so ga srečali i nesli v vojašnico, kder so mu zdravniki prvo pomoč delili. De Fol pride domu, rani smrtno svojo ženo šestkrat in uteče, ves dan ga niso našli, da si ga je policija skrbno iskala.

Drugi dan poroči nek kmet, da leži na nekem stranskem kraju urednik de Fol mrtev z revolverjem v roki, glavo ima prestreljeno, zraven njega pa mlada ženska,

tudi vsa prestreljena. Zvedelo se je, da je prav ta dan iz Pariza prišla, ter prenočila v istem hotelu, v kateri se je za en dan de Fol skril. Stotnik in gospa de Fol sta uže iz nevarnosti in je upanje, da ozdravita.

* **Roparji v Italiji.** Pretekli teden, tako piše „Sicilia“, je šla močna straža lovcev nad roparje v gore; ob dveh popoldne so zasačili roparje pri kosilu in sicer tri najbolj grozovite. Roparji zapazivši vojake, zgrabijo za orožje in vnel se je hud boj, padla sta dva, tretji je ranjen ubežal. Eden iz mej ubitih roparjev je bil tako nevaren, da je vlada 2000 lir na njegovo glavo razpisala. Pri enem ubitem so se dobila še pisma, ker so pred malo dnevi pošto obropali.

* **V Milah je izmaknil** nek potepin našemu rojaku g. Juriševiču, ko je spal pri njem, mnogo stvari v veliki vrednosti, pa je pustil svojo staro suknjo v zameno, a uže drugi dan so ga dobili v žavljah uro hoda od tam ko je ravno prav pridno žganje pil.

* **Zmaga ljubezni.** Na južnem Francoskem je imel bogat gospod lepo hčer, katera se je v nekega navadnega mornarja zaljubila. Oče je močno zabranjeval to ljubezen in odvrnil ženitev. Zaljubljena sta se skrivaj zmenila, naj mornar odpotuje za tri leta po širokem morju, mej tem pa je mlada gospodična mnogo bogatih ženinov zavrgla ter ostala neoženjena. Nekega dne se predstavi očetu gospodičine mlad od solnca ogorrel prijazen mladenič; oče ga ni poznal, ali on je povedal, kedo je in je snubil njegovo hčer ter pokazal veliko dedščino, katera je njegova last, če mu hčere ne da, pa pojde v Ameriko, kjer mu je bila na ponudbo velika služba.

Ko je oče neveste to videl, bil je zadovoljen, dal mu hčer in ženitvanje je bilo naglo. On je odbil vsako doto in celo še obleko. Njegova žena ni smela drugega k njemu prinesiti, razen košulje, katero je na sebi imela in še to je očetu po pošti nazaj poslal prvi dan po ženitvanji.

* **Jadransko morje rudeče.** Nek popotnik, ki je iz spodnje Italije v Jankin popotoval, pravil je, da je bilo morje pri *Pescari* ko kri rudeče, vzrok je, da vode iz hribov *Abrucije* tečejo po žvepljenih vodotokih ter se po železji, ki ga imajo one zemlje v sebi, porudeče, ljudstvo pa je govorilo, da je turška kri.

* **Predelska železnica** je zaspala. Ministerstvo je mej dvema predlogoma tudi predelsko železnico nazaj vzelo, toraj loška železnica na noge, da se popeljamo kmalo v Loko smojke jest in gledat gasilcev umetne vaje.

* **„Zastavi“** se piše, da je dojadral v Kotor ruski parnik s živežem za Črnogoro. Knez je poklical vse Hrečgovce, ki so pribegli, da jim da živeža in obleke. Skoz Trst pa se vozi vedno ogromno blaga za Črnogoro, vzlasti so prišli 4 vagoni obleke, to je 800 centov; lepa pomoč iz Moskve. Tudi Avstrija pošilja v Dalmacijo toliko

vojnega blaga, da se je čuditi, pred nekterimi dnevi je prišlo tudi nekoliko torpedov, vse kaže, da bode gotovo vojna.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znacem, ki so rajncega našega sina

Franceta Nabergoja,

spremili k večnemu pokoju, zlasti pa č. gg. pevcem, izrekamo presrečno zahvalo

stariši.

Poziv

za nabiranje dobrovoljnih darov v prid siromašnim pribeglim v vojni krajini.

Vsemu svetu je znano, da nad pet sto let uže robujejo naši bratje v Bosni in Hrečgovini pod turškim jarmom. Ko je v preteklem letu to robstvo vrhunec doseglo, zgrabili so naši bratje, ki so le mogli orožje nositi, zanj; žene, starci in otroci so pobegli turški krutosti na našo zemljo.

Ničesa nemajo, v veliki revščini, na polu nagi, brez odeje in strehe, ne morejo ni živeti ni umreti, brez stanovanja se potikajo pri dobrih ljudeh, ker pa so tudi oni sami ubogi nemajo jim kaj dati, bolezen od hude lakote decimira to ubogo rajo dan na dan; v domovino ne smejo i ne morejo, ker jim je Turčin požgal kuče, odgnal živino, vsega usmiljenja so vredni, zato se obrača rodoljubni komitat iz Zagreba do vseh rodoljubov za dobrovoljne darove, naj bodo še tako majhni. Pošlje se lahko vsak dar v Zagreb uredništvom ondotnih listov, tudi naše uredništvo bode darove sprejemalo in pošiljalo tamošnjemu odboru ali gospodu

Iliji Gutiši, odborniku.

Prosimo vse naročnike, kateri še niso naročnine poslali, da to precej store, ker sicer jim moramo list ustaviti. Naše razmere niso cvetoče, treba je nam mnogo žrtvovati in največ materialno, ako hočemo na jadranskih obalah svoje stališče utrditi. Rodoljubi, podpirajte nas, ker položaj nas je važen vsej Sloveniji. Avstrija ima le en Trst, ki stoji na naši zemlji.

Poslano.

Sr. Ivan 2. februarja.

Žalostno in bitko zgubo pokojnega mnogo častitega gospoda župnika Antona Bastijančiča čutimo svetoivanski farani, on je bil prvi župnik naše nove fare, 16 let naš dober pastir in skrbni oče naši cerkvi, navduševal je farane, da smo nad 6000 gld. zložili za olepšanje naše nove cerkve in prav to priča, da smo ga ljubili, kakor dobri otroci svojega očeta.

Ker je naša fara težavna in ima obilo dela za dva mlada gospoda, i da ne bode dolgo mnogo spoštovani naš gosp. kaplan in administrator vsega opravljal, zato je visokočastito škofijstvo konkurz do 20. t. m.

blagovolilo razpisati in upamo, da za veliko noč bomo imeli novega gospoda župnika.

Da je naša fara velika, težavna in da ima obilo dela, priča tudi to, da so predpisani trije gg. duhovniki, pa žalibog zaradi pomankanja duhovnov ne moremo na to misliti.

Zato pa bi bilo treba dobiti župnika trdnega zdravja, sredoje starosti in resnične ljubezni do cerkve.

V tem smislu so se naj odličniši, premožni in dobrotni možje zedinili v posvetovanje in so sklenili prositi za mnogočastitega gospoda Matijata Sila, župnika že 6 let v Rodiku, ter so posebno deputacijo izvolili, da mu razodene prošnje in želje vseh faranov.

Najprej se je deputacija poklonila prečastitemu gospodu župniku v Rodiku ter mu naznanila gorečo željo naših faranov. On se je lepo zahvalil za našo sočutje in izrazil, da je še premlad za našo taro, ko pa mu je deputacija razložila gorečo željo faranov, težavno delovanje in novo opravilo tudi v stari cerkvi, ki jo prav zdaj eden naših rojakov *) in dobrotnikov na svoje stroške (nad 650 gld.) popravlja, ter rekla, da je prav njegova starost (37 let) primer-na za obilno delovanje v naši fari, ker ni mogoče imeti dveh gg. kaplanov; obljubil je mnogočastiti gospod Sila konkurirati za našo taro.

Mi želimo in upamo, da bosta visokočastito škofijstvo in visoko c. k. namestništvo blagovolila naše prošnje in želje uslišati.

V imenu svetoivanskih faranov:

Miha Marc

Ivan Maria Gropajc

} starišini

Žahar Ivan Marija, predsednik bratovščine doplerjev in družbe pokopanja merličev.

Ivan Maria Fonda, I. župan.

Nadlišek Stefan, deželni poslanec.

Vatovec Ivan Marija, deželni poslanec.

*) Pozneje bolj natančni dopis.

Najboljše sveče za cerkev
in najcenejše dobé se pri g.

Oroslavu Dolencu
v Ljubljani,

kateri ima uže dobro znano tovarno za domače voščene izdelke v Ljubljani in oddaja večini cerkva po Slovenskem svoje dobro znane čisto voščene sveče. Kot domač obrtnik priporoča se torej vsem č. cerkvenim predstojnikom in č. duhovščini sploh.